

Novinky v očkování dospělých

CHLÍBEK ROMAN

KATEDRA EPIDEMIOLOGIE
FAKULTA VOJENSKÉHO ZDRAVOTNICTVÍ
HRADEC KRÁLOVÉ
UNIVERZITA OBRANY V BRNĚ
2018

Co přinesl rok 2018?

- Zavedení nových pravidelných povinných očkování
  - očkování zdravotníků proti spalničkám
- Zavedení nových hrazených nepovinných očkování
- Off—label použití vybraných vakcín
- Nová EBM data bezpečnosti očkování dospělých, vč. těhotných žen
- Nová doporučení, zapojení specialistů do očkování

CAVE: Absence dat pro bezpečnost a účinnost u žen > 26 let

TEXT DOPORUČENÍ

Doporučení ČGPS ČLS JEP k očkování proti HPV u žen s ošetřenou prekancerózou děložního čípku

Vakcinace byla uvedena v naší zemi do praxe r. 2007. Zákonným ustanovením je tato aplikace hrazena ze zdravotního pojištění pro třináctileté dívky. **Vakcinace je doporučována i dospělým ženám i chlapcům a mladistvým mužům.**

HPV vaccine is recommended for young women through age 26, and young men through age 21. HPV vaccine is also recommended for the following people, if they did not get vaccinated when they were younger:

- young men who have sex with men, including young men who identify as gay or bisexual or who intend to have sex with men through age 26;
- young adults who are transgender through age 26; and
- young adults with certain immunocompromising conditions (including HIV) through age 26.

Zavedení nových pravidelných očkování

Očkování zdravotníků proti spalničkám

20. století

98% proočkovanosť

21. století

89,5% proočkovanosť
Praha 81%; Praha SZ 70%
HK kraj roč. 2014(79%)

Evropa

2000: 37 421 případů

Evropa

2016: 5 273 případů

Evropa

2017: 22 360 případů
1. pol. 2018: >41 000 případů

Očkování zdravotníků

- 2018: vyšetřeno 4 000 zdravotníků v Praze
  - 19 % (n=731) seronegativních
  - mimořádné očkování zdravotníků– aplikace 1 dávky MMR
- 781 úředních rozhodnutí o zvýšeném lékařském dohledu/karanténě
- Uzavřena část urgentního příjmu FN Motol (30 osob v karanténě)
- Pomoc armády
- **2017-2018 vyš. zaměstnanců FN v Českých Budějovicích**
  - 205 osob Infekční, dětské a kožní odd.
14 % seronegativních osob
  - 3 554 osob **28 % seronegativních osob**
  - Studentky SZŠ **47 % seronegativních dívek**

Zavedení nových hrazených nepovinných očkování

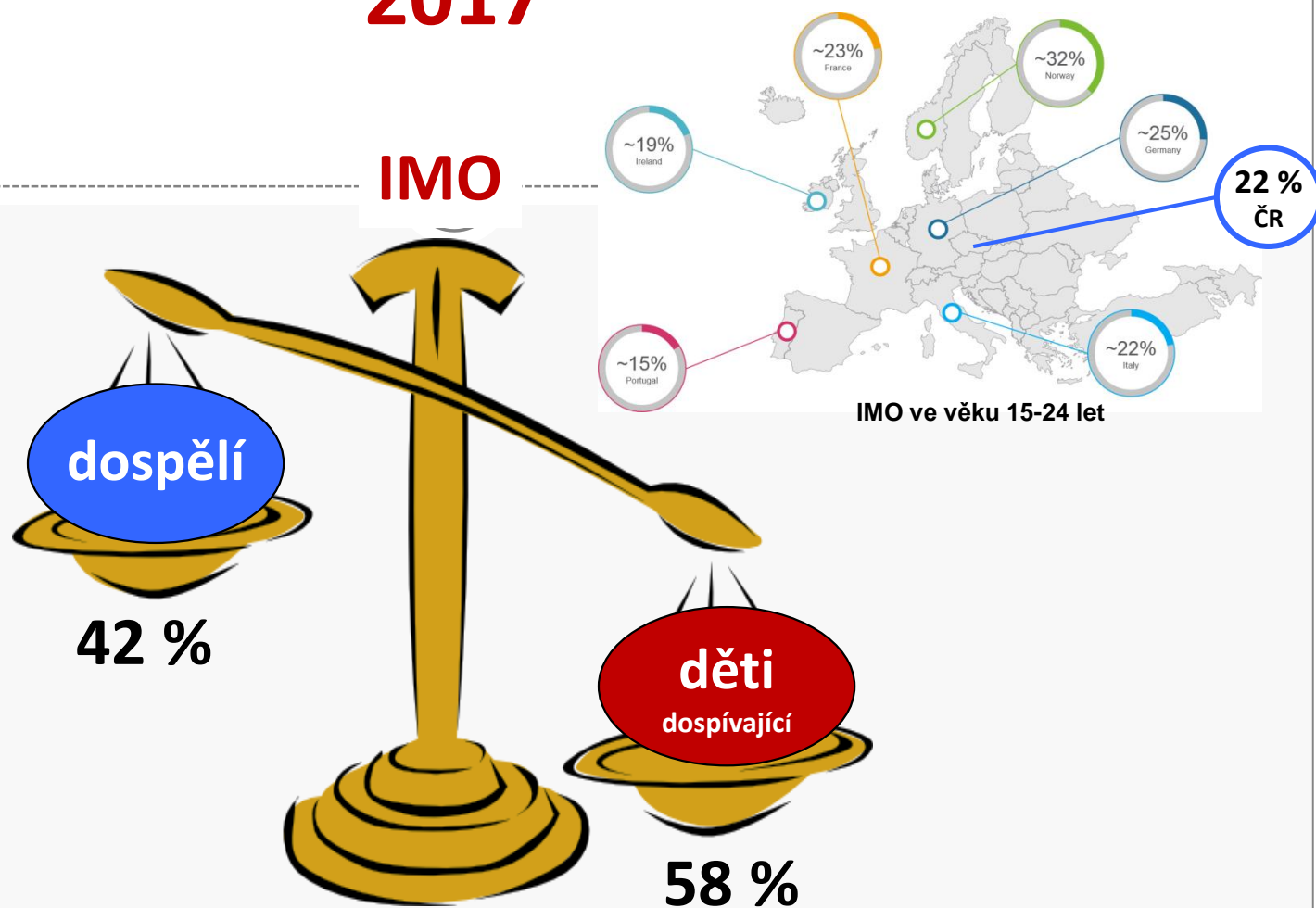
- **Očkování proti IMO, IPO, Hib, chřipce**
  - Porušená nebo zaniklá funkce sleziny
  - Autologní nebo allogenní transplantace kmenových hemopoetických buněk
  - Závažné primární nebo sekundární imunodeficity, vyžadující dispenzarizaci na specializovaném pracovišti
  - Prodělaná invazivní meningokoková nebo invazivní pneumokoková infekce
- **Plná úhrada konjugované PCV13 vakcíny**
- **Očkování proti chřipce** – vyšší úhrada za tetravalentní vakcíny (250,- Influvac Tetra, Vaxigrip Tetra)

Nová doporučení 2017/2018

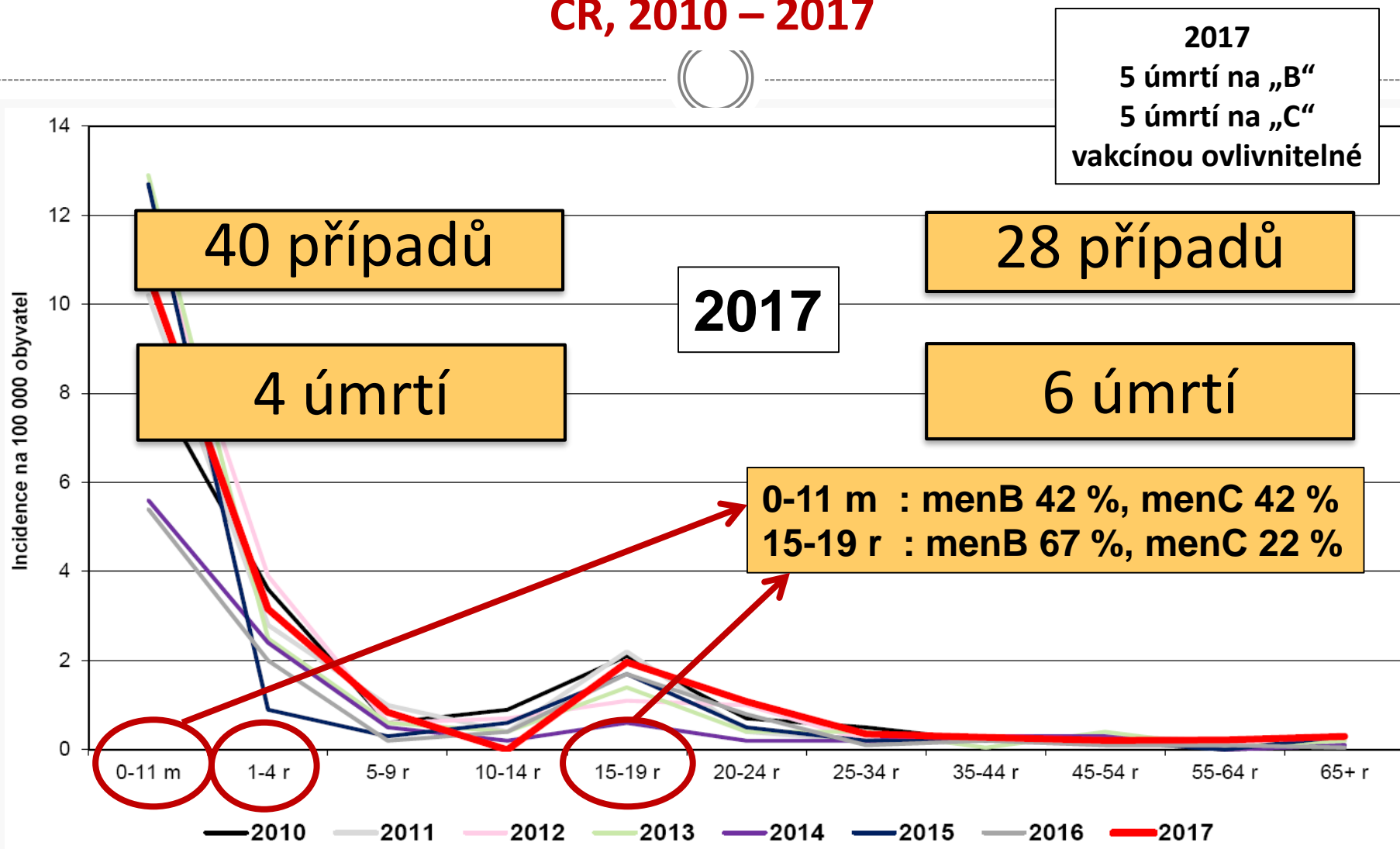

- **Doporučení ČVS pro očkování proti chřipce**
  - preference tetravalentní vakcíny proti chřipce
- **Doporučení ČVS a OSPDL k vytvoření metodiky pro vykazování a úhrady očkování** *vyplývající z novelizace vyhlášky č.537/2006 sb. a zákona č. 48/1997 sb.*
  - osoby v minulosti očkované PPSV23 přeočkovat PCV13 nejdříve za 5 let
  - MenB-FHbp (Trumenba) 3+0 (0-1-4 měsíce) pro zdravotní indikace
- **Doporučení ČVS pro očkování proti invazivním meningokokovým onemocněním**
  - očkování mladých dospělých do 25 let proti IMO – obě vakcíny
- **Doporučený postup profylaxe a léčby varicely u těhotných a novorozenců (SIL, SEM, ČGPS, ČNeoS)**

Současná epidemiologická situace IMO, 2017

Invazivní meningokoková (IMO), věkově specifická nemocnost ČR, 2010 – 2017

Doporučení pro očkování dospělých, IMO

(ČVS ČLS JEP) – aktualizace 15.1. 2018

Adolescenti, mladí dospělí
13 – 25 let

MenB vakcinace
všem

Trumenba (T)
Bexsero (B)

Schéma 2+0

0-6 měsíců (pro T)

0-1 měsíc (pro B)

Rizikový pacienti

Schéma 3+0

(pro T) 0-1-4 měsíců

Men A, C, W, Y
všem

Nimenrix
Menveo

Schéma 1+0

Rizikový pacienti

Schéma 2+0

0-2 měsíců

DP profylaxe a léčby varicely u těhotných a novorozenců

(13.7.2018)

návod jak postupovat v případech kontaktu těhotné s varicelou a jak omezit riziko nákazy dítěte při onemocnění matky

- **Varicela u dospělých 2 % hlášených případů (do 72h postexp. vakcinace)**
  - 25 % všech smrtelných případů (primární varicelová pneumonie)
  - Incidence u těhotných 0,2-7,0/10 tisíc gravidních
- **Maternální riziko - profylaxe ženy**
  - Expozice gravidní – indikována aplikace hyperimunního **VZIG** (Varitec CP) 0,2 ml/kg i.v. do 3.-4. dne
  - Léčba případu – indikován **ACV (acyklovir 5 x 800 mg/d p.o. po 5-10 dní od výsevu)**
  - Oddálení porodu > 5 dnů
- **Fetální riziko – profylaxe novorozence**
  - kongenitální varicela (1. trimestr: 0,4-0,6 % riziko; 2. trimestr: 0,9-1,4% riziko; 3.trimestr: vysoké r.
  - Perinatální riziko – neonatální varicela, nejtěžší 5 dní před a 2dny po porodu (70% riziko)
  - ≤ 5 dní před porodem – indikován **VZIG** u novorozence a včasná léčba při onemocnění (ACV 60 mg/kg ve 3 dávkách IV po 5-14 dnů)
- **Expozice novorozence (porodnice) – kontakt 15-30 min, těsný kontakt > 5 min**
  - VZIG novorozenci negativní matky a vždy při p.h. < 1000 g
- **Výskyt HZ není rizikem pro plod**

CDC. MMWR. 1997;46(19):409-412.

Leung J, et al. Hum Vaccin Immunother. 2015;11(3):662-668.

Stagno S et al. N Engl J Med. 1985;313:1327-1330.

Gershon AA, et al. Pediatrics. 1976;58:692-696.

SIL. Doporučený postup SIL ČLE JEP.

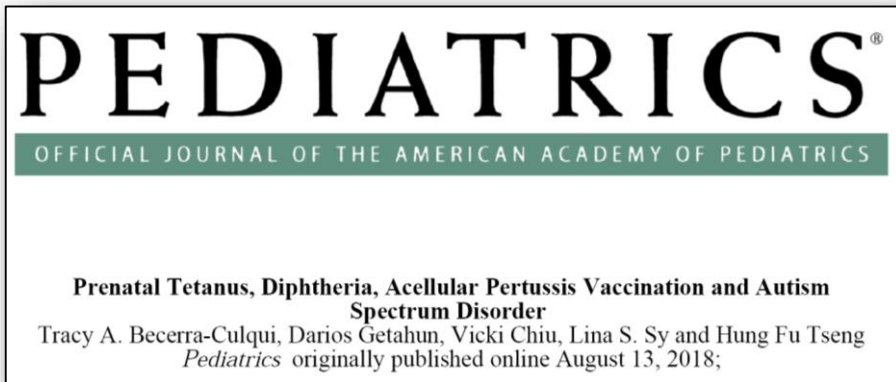
<https://www.infekce.cz/DPVaricGrav18.htm>

Off-label použití vakcín

- Hib vakcína (Hiberix) také pro zdravotní indikace u dospělých – specifický léčebný program

Nová EBM data bezpečnosti očkování dospělých

OČKOVÁNÍ V PRŮBĚHU TĚHOTENSTVÍ NEZVYŠUJE RIZIKO VZNIKU AUTISMU U NAROZENÝCH DĚTÍ

- retrospektivní kohortové studie
- > 80 tisíc dětí, jejichž matky **byly** (39 077 očkovaných těhotných žen)/**nebyly** (42 916 neočkovaných těhotných žen - kontrolní skupina) **očkované**
- kombinovaná dtap vakcína

Drug Saf. 2018 Apr;41(4):329-346. doi: 10.1007/s40264-017-0625-z.

Safety of Human Papillomavirus Vaccines: An Updated Review.

Phillips A¹, Patel C², Pillsbury A², Brotherton J^{3,4}, Macartney K^{5,6}.

109 studií (16 populačních), 2,5 mil očkovaných, 6 zemí

- nezaznamenáno zvýšené riziko závažných NÚ včetně demyelinizačních onem. či neurol. poškození

Závěr

- Přibývá odborných doporučení cílených na dospělé
- Stále více specialistů začíná vnímat význam očkování u rizikových pacientů
- Rozšiřují se možnosti hrazeného očkování v dospělosti
- Úhrada je přesto stále nedostatečná v porovnání s dětskou populací
- Zahájit diskuse o další úhrady
  - klíšťová encefalitida? pertuse?
- Větší využití doporučení v praxi a zvýšení nedostatečné proočkovanosti

Děkuji za pozornost

